

DEASUPRA LUCRURILOR, NEANTUL
AU DESSUS DES CHOSES, LE NÉANT

Nichita Danilov

TEXT

archives équivalences

rencontres

2003

ORIGINAL EDITION: NICHITA DANILOV & EMANOIL MARCU (tr.)

- **Deasupra lucrurilor, neantul – Au dessus des choses, le néant**
- AXA, Botoşani (Romania) 1997 [ISBN 973-9260-12-8]

PRESENT EDITION: EM. MARCU & ADRIAN REZUŞ (eds.)

© 1997–2003 NICHITA DANILOV (Jassy, Romania) [TEXT]

© 1997–2003 EM. MARCU (Botoşani, Romania) [TRANSLATION]

© 2003 **ÉQUIVALENCES** [PDF \LaTeX – HYPERSCREEN]

This electronic edition is a *non-profit* publication

produced by PDF \TeX 14.H &

created by \LaTeX 2 ϵ with HYPERREF & HYPERSCREEN

PDF \TeX 14.H © 2001 HÀN THÉ THÀNH

\LaTeX 2 ϵ © 1993–2001 THE \LaTeX 3 PROJECT TEAM *et al.*

HYPERREF © 1995–2001 SEBASTIAN RAHTZ

HYPERSCREEN © 2001-2002 ADRIAN REZUŞ [based on PDFSCREEN]

PDFSCREEN © 1999–2001 C. V. RADHAKRISHNAN

TYPESET BY ROMANIAN \TeX © 1994–2001 ADRIAN REZUŞ

PRINTED IN THE NETHERLANDS – MARCH 18, 2001

REVISED REPRINT – MARCH 30, 2003

Nichita Danilov

DEASUPRA LUCRURILOR, NEANTUL
AU DESSUS DES CHOSES, LE NÉANT

Axa
Botoșani, 1997

Neantul

*Făcu deasupra sa o gaură-n cer
prin care vorbea cu neantul.*

Striga: Ce este răul?

Adevărul? Binele?

După trei zile venea răspunsul:

un hohot subțire

de râs urmat de chicoteli scurte.

Întreba: Ce este înțelepciunea?

Iubirea? Sufletul?

După trei zile venea răspunsul:

un behăit subțire de țap

însoțit de cotcodăceli

de cal, guițat de bou

orăcăit de câine și altele.

... Întrebă: Cine ești Tu?

*După trei zile veni răspunsul:
un behăit subțire de țap
urmat de cotcodăceli de cal,
orăcăit de cîine, guițat de porc,
mieunat de bou și altele.*

Le néant

Il avait fait un trou dans le ciel
à travers duquel il parlait au néant.
Il criait : Qu'est-ce que le mal ?
la vérité ? le bien ?

Trois jours après arrivait la réponse :
un éclat de rire
aigu suivi de petits gloussements.

Il demandait : Qu'est-ce que la sagesse ?
l'amour ? et l'âme ?

Trois jours après arrivait la réponse :
un bêlement aigu de bouc
suivi de caquetages
de cheval, de grognements de boeuf
de coassements de chien et d'autres encore.
...Il demanda : Qui es-Tu ?

Trois jours après arriva la réponse :
un bêlement aigu de bouc
suivi de caquetages de cheval,
de coassements de chien, de grognements de cochons,
de miaulements de bœuf et d'autres encore.

Alb

*Pe un deal alb mi-am înălțat casă roșie.
Roșu am vopsit-o pe dinafară. Roșu, înăuntru.
Alb la față, îmi privesc mâna.
Cu unghia am zgîriat pe perete:
„Cel care vine e mai puternic!”*

*Pe un deal alb mi-am înălțat casă roșie.
Cel care vine e mai puternic!*

Blanc

Sur une colline blanche j'ai bâti une maison rouge.
Je l'ai peinte en rouge à l'extérieur. En rouge à l'intérieur.
Exsangue, je regarde ma main.
Avec les ongles, j'ai griffé au mur :
« Celui qui arrive est plus fort ! »

Sur une colline blanche j'ai bâti une maison rouge.
Celui qui arrive est plus fort !

Visătorul

*La capătul visului său stă visătorul.
Își ține ochii închiși și visează
cum își ține ochii închiși și visează.*

În jurul lui se întinde o pajiște rece și tristă.

*El stă întins pe pajiștea rece și visează.
Prin fața lui trece-o femeie și cântă. El stă
cu ochii închiși și visează cum trece femeia și cântă.*

*Părul ei este negru.
Ochii ei, de asemenea negri.
Chipul palid și trist,
trupul înalt și subțire.*

Ea trece și cântă.

*El își ține ochii închiși și visează
părul ei negru, ochii ei negri. Chipul palid și trist.
Trupul înalt și subțire.*

Ea trece și cântă.

Le rêveur

Au bout de son rêve, il y a le rêveur.
Les yeux fermés, il rêve
qu'il a les yeux fermés et qu'il rêve.

Autour de lui s'étend un pré, froid et triste.

Il est couché sur le pré froid et il rêve.
Devant lui passe une femme qui chante.
Lui, les yeux fermés, rêve la femme qui passe et chante.

Ses cheveux sont noirs.
Ses yeux sont noirs également.
Son visage pâle et triste,
le corps élancé.

Elle passe et chante.

Lui, les yeux fermés, rêve
ses cheveux noirs, ses yeux noirs. Son visage pâle et triste.
Son corps élancé.

Elle passe et chante.

Chipul

*Tu bați cu pumnii în apă,
dar chipul nu ți-l atingi.
Îți vîri mîinile în apă,
dar chipul nu ți-l atingi.
... Ca un bănuț de aramă
el lunecă încet, tot mai adînc.*

Le visage

Tu frappes l'eau avec tes poings,
mais tu ne touches pas ton visage.
Tu plonges tes mains dans l'eau
mais tu ne touches pas ton visage.
... Comme une pièce de cuivre, il glisse
lentement, de plus en plus profondément.

Cîmp de cenușă

*Arunc zarurile pe trupul unei femei
și pierd. Și astfel trupul ei
se acoperă încet de cenușă.
Ea mă privește și plînge.*

*Își acoperă cu mâinile fața și plînge.
Îi simt pieptul cum urcă și coboară
în aerul greu și vîscos.
Îi aud oftatul adînc
împrăștiind cenușa.*

*Ea stă în fața mea și plînge.
Îi privesc părul greu și bogat,
acoperind întreg cîmpul.
Îi simt trupul tînăr și obosit
cum se zguduie de plîns*

și-mprăștie cenușa.

*Arunc zarurile peste trupul unei femei,
ea mă privește și plînge.*

Champ de cendre

Je jette les dés sur le corps d'une femme
et je perds. Ainsi son corps
se couvre-t-il doucement de cendre.
Elle me regarde et pleure.

Elle couvre sa face de ses mains et pleure.
Je vois sa poitrine monter et descendre
dans l'air pesant et visqueux.
J'entends son profond soupir
qui éparpille la cendre.

Elle se tient devant moi et pleure.
Je regarde sa riche et pesante chevelure
couvrir le champ entier.
Son jeune corps fatigué, je le sens
trembler ses pleurs,

éparpiller la cendre.

Je jette les dés sur le corps d'une femme,
elle me regarde et pleure.

Finita la commedia

Lumină roșie. Cer negru.

*Cameră cu 360 de ferestre și tot atâtea uși,
fiecare reprezentînd o scenă de teatru.*

*În mijlocul camerei stau eu
travestit în Faust,
fumez și admir luna.*

*În spatele meu, tot eu,
travestit în Mefisto.*

Fumez la fereastră și admir luna.

*În dreapta lui Faust și în stînga mea,
de asemenea eu, travestit
într-o femeie de stradă. Mă dau pe la ochi
și din cînd în cînd privesc strada.*

*În stînga lui Mefisto
și în dreapta mea,*

*eu, travestit într-un copil de cor.
Stau cu o carte de istorie
în mâini și privesc cum ninge.*

*Într-adevăr, în cameră cad fulgi mari,
numai peste creștetul copilului,
și se topesc pe filele vechi ale cărții.
Camera începe să se rotească.
La cele 360 de ferestre
apar trupe de actori
și încep să joace Comedia umană.*

*Ferestrele se rotesc
din ce în ce mai repede.
Ușile se închid. Scenele se suprapun.
Actorii se confundă
și intră pe rînd unul în altul.
Rotația se încetinește.
Rămîne numai un singur actor
și o singură scenă de teatru.*

*Camera se oprește.
Actorul se prăbușește mort,
cu fața la public.*

Cel care am fost Faust

*își lasă capul în piept,
intră în trupul lui Mefisto,
izbucnește în rîs și dispare.
Mefisto se înclină spre sală,
își aruncă țigara
și intră în trupul femeii de stradă.
Apoi izbucnește în rîs și dispare.
Femeia își pune rujul
și oglinda-n poșetă.
Scoate limba la sală,
izbucnește în rîs și dispare.*

Pe scenă rămîne numai copilul.

*Copilul se studiază atent în oglindă,
apoi se întoarce la public și rostește
cu vocea lui Faust:
„Finita la commedia!“*

*Apoi cu vocea lui Mefisto:
„Finita la commedia!“
Și cu vocea femeii de stradă:
„Finita la commedia!“
Apoi se prăbușește mort.*

Ninsoarea se întetește.

*Fulgi mari acoperă trupul copilului.
Corbi mari se rotesc peste Cartea de istorie.
Spectatorii părăsesc în liniște sala.*

Finita la commedia

Lumière rouge. Ciel noir.
Pièce avec 360 fenêtres et autant de portes,
chacune représentant une scène de théâtre.
Je suis au milieu de la chambre
travesti en Faust,
je fume et j'admire la lune.
Derrière moi, toujours moi,
travesti en Méphisto.
Je fume à la fenêtre et j'admire la lune.
À la droite de Faust et à ma gauche,
toujours moi, travesti
en fille de joie. Je me fais les yeux
et de temps en temps je regarde la rue.
À la gauche de Méphisto
et à ma droite,

toujours moi, travesti en enfant de chœur.
Un livre d'histoire entre les mains,
je regarde la neige tomber.

En effet, de gros flocons de neige tombent dans la
pièce, rien que sur la tête de l'enfant,
et fondent sur les pages jaunies du bouquin.
La pièce commence à tourner.
Des troupes d'acteurs
apparaissent aux 360 fenêtres
et commencent à jouer *La Comédie humaine*.

Les fenêtres tournent
de plus en plus vite.
Les portent ferment. Les scènes se superposent.
Les acteurs se confondent
et entrent l'un dans l'autre.
Le mouvement de rotation se ralentit.
Restent un seul acteur
et une seule scène de théâtre.

La pièce s'arrête.
L'acteur tombe raide mort,
la face au public.

Celui que je fus Faust

baisse la tête,
entre dans le corps de Méphisto,
pouffe de rire et disparaît.
Méphisto s'incline devant la salle,
jette sa cigarette
et entre dans le corps de la fille de joie.
Puis il pouffe de rire et disparaît.
La femme pose son rouge à lèvres
et le miroir dans son sac à main.
Elle tire la langue au public,
pouffe de rire et disparaît.

Seul l'enfant reste sur la scène.

L'enfant se regarde attentivement dans le miroir,
puis se tourne vers le public et dit
avec la voix de Faust :
« *Finita la commedia !* »

Puis avec la voix de Méphisto :
« *Finita la commedia !* »
Et avec la voix de la fille de joie :
« *Finita la commedia !* »
Puis il tombe raide mort.

La neige redouble. De gros flocons

recouvrent le corps de l'enfant. De gros corbeaux
font des cercles dans l'air au-dessus du *Livre d'histoire*.
Les spectateurs quittent en silence la salle.

Rondul de noapte

*Am văzut guri de canal
scuipînd șobolani roșii
sub clarul cel mai
liniștit al lunii
paznicul din colț
își făcea rondul de noapte
în timp ce femeii
cu părul albastru-albastru
se aplecau pe strada
îngustă-îngustă
arhanghelul dormea
beat mort pe marginea trotuarului
cu trîmbița alături
întîrziind să sune deșteptarea!...*

La ronde de nuit

J'ai vu les bouches d'égouts
crachant des rats rouges
sous le plus calme
clair de lune
le gardien du coin
faisait sa ronde de nuit
tandis que des femmes
aux cheveux tout bleus
se penchaient dans la rue
tout étroite
l'archange dormait
ivre mort au bord du trottoir
le clairon à coté
tardant à sonner le réveil !...

Stradă

*Un bătrîn trece pe stradă
cu rama unei ferestre pe umăr
din care un domn tînăr cu favoriți și monoclu
aruncă o privire severă la trecători*

*Un bătrîn trece pe stradă
cu rama unei ferestre pe umăr
în care apare un costum
cu un registru verde sub braț*

*Un bătrîn trece pe stradă
cu rama unei ferestre pe umăr
în care apare un copil
și împuşcă trei trecători*

*Un bătrîn trece pe stradă
cu rama unei ferestre pe umăr
în care apare o poşetă de damă*

*și o brichetă ce nu vrea cu nici un chip să ia foc
... Păsările trec prin fereastră
bat din aripi și dispar fără urmă
Oamenii își arată fața la geam
și rămân fără față
agită din mâini
și rămân fără mâini.*

*Un bătrîn trece pe stradă
cu rama unei ferestre pe umăr
din care apare o mână de lemn și-l urcă în tren.*

Rue

Un vieil homme passe dans la rue
portant sur l'épaule un châssis de fenêtre
d'où un jeune monsieur avec favoris et monocle
jette un regard sévère aux passants

Un vieil homme passe dans la rue
portant sur l'épaule un châssis de fenêtre
où apparaît un costume
avec un registre vert sous le bras

Un vieil homme passe dans la rue
portant sur l'épaule un châssis de fenêtre
où apparaît un enfant
qui canarde trois passants

Un vieil homme passe dans la rue
portant sur l'épaule un châssis de fenêtre
où apparaît un sac de dame

et un briquet qui s'entête à ne pas prendre feu
... Les oiseaux passent à travers la vitre
battent des ailes et disparaissent sans trace
Les gens montrent leurs visages à la fenêtre
et restent sans visage
ils agitent leurs mains
et restent sans mains.

Un vieil homme passe dans la rue
portant sur l'épaule un châssis de fenêtre.
Une main de bois en surgit et le fait monter dans le train.

Copil

Printr-o spărtură făcută anume într-un zid înalt de patru metri și vopsit în galben se vedea Infernul. Noi însă, pentru că eram foarte bătrâni, nu puteam privi înăuntru: trebuia să ne mulțumim cu niște poze vechi pe care un copil foarte mic le arăta de la depărtare.

Enfant

Par un trou pratiqué à dessein dans un mur haut de quatre mètres et peint en jaune on voyait l'Enfer. Mais nous, parce que très vieux, nous ne pouvions pas regarder : nous devions nous contenter de quelques photos anciennes qu'un tout petit enfant montrait de loin.

Ghilotina

*Un bărbat încă tânăr
stă în fața unei ferestre deschise
și scrie într-un registru mare și verde.
Bărbatul încă tânăr
poartă tricorn și livrea.
În fața geamului său
e un abator de miei.
În mijlocul abatorului – o ghilotină.
Dincolo de ghilotină,
un câmp verde.
Cîte un miel se ridică în două picioare,
behăie în liniște
apoi i se taie gîtul
pe câmpul mare și verde.
Bărbatul tânăr poartă*

*monoclu, tricorn și livrea.
Ochii lui sînt albaștri,
mîinile fine.
Deasupra lui atîrnă
un orologiu din craniu de cal.
În fața lui e un geam,
în spatele geamului
el stă și scrie atent
într-un registru mare și verde.
Dincolo de geam e abatorul de miei,
în mijlocul abatorului – o ghilotină.*

*Ne aflăm în anul 1793,
21 ianuarie 1793,
ziua în care a fost decapitat Ludovic al XVI-lea.
Bărbatul încă tînăr poartă
tricorn și livrea.
Deasupra lui, capul de cal
nechează de 16 ori, semn că sînt orele 16.
Bărbatul încă tînăr
caligrafiază atent în registrul lui mare și verde:
„Ne aflăm în 1793.
21 ianuarie 1793.
Deasupra mea capul de cal
nechează de 16 ori,*

*semn că sînt orele 16 –
clipa în care e decapitat regele Ludovic al XVI-lea.“*

*Ghilotina cade pe gît.
Ochii se holbează,
capul se rostogolește în coș,
gura se cască.
Mulțimea aplaudă.
Trupul se cabrează,
sîngele țîșnește din gît și împrășcă fereastra.
În spatele ferestrei, bărbatul tînăr
caligrafiază atent:
„Ghilotina cade pe gît,
capul se rostogolește în coș,
ochii se holbează,
gura se cască.
Mulțimea aplaudă.
Trupul se cabrează,
sîngele țîșnește din gît și împrășcă fereastra.“*

*Bărbatul scrie atent,
și într-adevăr trebuie să scrie atent,
căci pentru orice greșeală
poate fi tras la răspundere.
Pentru că orice greșeală îl costă.*

*Bărbatul scie,
apoi se șterge pe mâini
și închide registrul.
În fața lui e un abator de miei,
în spatele lui – un câmp verde.
Peste abator se înserează,
peste câmp plouă.
Bărbatul se ridică de la masă
și închide fereastra.*

Se aude picurul ploii pe câmpul mare și verde.

La guillotine

Un homme encore jeune
se tient devant une fenêtre ouverte
et écrit dans un gros registre vert.
Le jeune homme
porte tricorne et livrée.
Devant sa fenêtre
se trouve un abattoir d'agneaux.
Au centre de l'abattoir – une guillotine.
Au-delà de la guillotine,
un champ vert.
Parfois un agneau se dresse sur ses pattes,
bêlé en silence
puis on lui coupe le cou
dans le vaste champ vert.
Le jeune homme porte

monocle, tricorne et livrée.
Ses yeux sont bleus,
ses mains, fines.
Au-dessus de lui pend
une horloge faite d'un crâne de cheval.
Devant lui se trouve une vitre,
derrière la vitre
il écrit soigneusement
dans un gros registre vert.
Au-delà de la vitre se trouve l'abattoir d'agneaux,
au centre de l'abattoir – une guillotine.

Nous sommes en 1793,
le 21 janvier 1793,
le jour où Louis XVI fut décapité.
Le jeune homme porte
tricorne et livrée.
Au-dessus de lui, la tête de cheval
hennit 16 fois, signe qu'il est 16 heures.
Le jeune homme écrit
soigneusement dans son registre vert :
« Nous sommes en 1793.
Le 21 janvier 1793.
Au-dessus de moi la tête de cheval
hennit 16 fois,

signe qu'il est 16 heures,
l'instant où Louis XVI est décapité. »

Le couperet tombe sur le cou.
Les yeux s'écarquillent,
la tête roule dans le panier,
la bouche baille.
La foule applaudit.
Le corps s'arc-boute,
le sang jaillit du cou éclaboussant la vitre.
Derrière la vitre, le jeune homme
note soigneusement :
« Le couperet tombe sur le cou,
la tête roule dans le panier,
les yeux s'écarquillent,
la bouche baille.
La foule applaudit.
Le corps s'arc-boute,
le sang jaillit du cou éclaboussant la vitre. »

L'homme note soigneusement,
et il doit bien le faire,
car chaque erreur,
on peut l'en rendre responsable.
Car chaque erreur lui coûte cher.

L'homme écrit,
puis il essuie ses mains
et ferme le registre.
Devant lui il y a un abattoir d'agneaux,
derrière lui – un champ vert.
Tombe le soir sur l'abattoir,
il pleut sur le champ.
L'homme quitte la table
et ferme la fenêtre.

Sur le vaste champ vert on entend le bruit de la pluie.

Amurgul orașelor

*Am văzut fecioare înalte
cu sîni albaştri și cearcăne verzi
aruncîndu-și pruncii
în fîntîna apusului.*

*Pe străzile treceau
mașini negre cu labe de gîscă
lăsînd urme portocalii
pe asfaltul alb ca zăpada*

*Și pretutindeni bătea un vînt roșu
rostogolind pe străzi
fețele tăiate din ziar ale trecătorilor
în timp ce pe cer
treceau avioane cu aripi
aprinse de îngeri
împrăștiind mulțimea tăcută*

*care-și făcea plimbarea
de seară în piața orașului...*

*Era într-o miercuri sau luni
și lumea părea liniștită...*

Le crépuscule des villes

De grandes vierges aux seins bleus
et aux cernes verts, je les ai vues
jeter leurs petits
dans la fontaine du crépuscule.
Dans les rues de la ville
de grosses voitures aux pattes d'oie passaient
laissant des traces orange
sur l'asphalte blanc comme neige

Et partout soufflait un vent rouge
faisant rouler dans les rues
les faces des passants découpées dans les journaux
tandis que dans le ciel
passaient des avions aux ailes
d'anges, en flammes,
dispersant la foule silencieuse

qui faisait sa promenade du soir
sur la place de la ville. . .

C'était un mercredi ou un lundi
et le monde avait l'air calme. . .

Cain

*Ninge sau poate plouă
peste un câmp de cadavre.
Ninsoarea e neagră și umedă,
ploaia e neagră și rece.
Prin ninsoare sau poate prin ploaie
trece un om foarte slab
cu o pelerină roșie.
Omul e înalt și fața lui este roșie.
Omul e alb sau poate negru,
dar fața lui este roșie.
Păsări roșii sau poate negre
se rotesc peste creștetul lui și țipă.
Ninge sau poate plouă
peste un câmp de cadavre.
– Caine, Caine,*

ce face fratele tău Abel?

– Fratele meu

jertfește un miel roșu,

privind peste câmpul semănat de cadavre.

Pe câmp plouă sau poate ninge.

Ninsoarea e neagră și umedă

și ploaia e neagră și rece.

Deasupra lui veghează

în liniște Domnul.

– Caine, Caine,

de ce l-ai înjunghiat pe fratele tău Abel,

Caine?

– Taci și ascultă,

fratele meu Abel jertfește un miel roșu,

privind câmpul semănat de cadavre.

Deasupra lui veghează

în liniște Domnul.

Ninge sau poate plouă

peste un câmp de cadavre.

Ninsoarea e neagră și rece

și ploaia e neagră și umedă.

Prin ninsoare sau poate prin ploaie

un om stă îngenuncheat în fața unui câmp de cadavre.

Fața lui este albă sau neagră,

*dar expresia ei este tristă.
Ochii lui sînt albaștri sau negri,
dar expresia lor este tristă.
Părul lui e blond sau poate negru,
dar fața lui este tristă.
– Caine, Caine,
de ce ești așa negru,
Caine?
– Taci și privește,
fratele meu Abel jertfește un miel roșu
pe cîmpul semănat de cadavre.
Peste el ninge sau poate plouă.
Ninsoarea e neagră și umedă
și ploaia e neagră și rece,
deasupra lui veghează în liniște Domnul.
Plouă sau poate ninge
peste un cîmp de cadavre. . .*

Caïn

Il neige ou peut-être il pleut
sur un champ jonché de cadavres.
La neige est noire et humide,
la pluie est noire et froide.
Sous la neige ou peut-être sous la pluie
passe un homme très maigre
vêtu d'une pèlerine rouge.
L'homme est grand et sa face est rouge.
L'homme est blanc ou peut-être noir,
mais sa face est rouge. Au-dessus de lui,
des oiseaux rouges ou peut-être noirs
font des cercles dans l'air et crient.
Il neige ou peut-être il pleut
sur un champ jonché de cadavres.
– Caïn, ô Caïn,

que fait-il, ton frère Abel ?

– Mon frère

immole un agneau rouge,

en regardant le champ jonché de cadavres.

Il pleut sur le champ ou peut-être il neige.

La neige est noire et humide

et la pluie est noire et froide.

Là-haut, sur son nuage,

le Seigneur veille en silence.

– Caïn, ô Caïn,

pourquoi as-tu égorgé ton frère Abel,

ô Caïn ?

– Tais-toi et écoute,

mon frère Abel immole un agneau rouge

en regardant le champ jonché de cadavres.

Au-dessus du champ le Seigneur

veille en silence.

Il neige ou peut-être il pleut

sur un champ jonché de cadavres.

La neige est noire et froide

la pluie est noire et humide.

Sous la neige ou peut-être sous la pluie

un homme s'agenouille devant un champ de cadavres.

Sa face est blanche ou noire,

mais son air est chagrin.
Ses yeux sont bleus ou noirs,
mais leur air est chagrin.
Ses cheveux sont blonds ou peut-être noirs,
mais sa face est triste.
– Caïn, ô Caïn,
pourquoi es-tu si noir,
ô Caïn ?
– Tais-toi et regardes,
mon frère Abel immole un agneau rouge
sur le champ jonché de cadavres.
Sur le champ il neige ou peut-être il pleut.
La neige est noire et humide
et la pluie est noire et froide,
au-dessus du champ le Seigneur veille en silence.
Il pleut ou peut-être il neige
sur un champ jonché de cadavres. . .

Poemul lacrimilor

*Lacrima pe care tu o strivești cu piciorul
și lacrima pe care o arzi cu fierul înroșit.
Lacrima care-ți arde în ochi
și lacrima care aleargă pe ape.*

*Lacrima în fața căreia stai în genunchi,
cu creștetul gol și fața în lacrimi.
... Spui: Nu există lacrimi fără ochi
și totuși tot nevăzutul plînge...*

Le poème des larmes

La larme que tu écrases sous le pied
et celle que tu brûles avec un fer rouge.
La larme qui brûle dans tes yeux
et celle qui court sur les eaux.

La larme devant laquelle tu t'agenouilles,
tête nue et le visage en larmes.
... Tu dis : Il n'est pas de larme sans œil
et néanmoins tout l'invisible pleure. . .

Abel

*Trece un om despicat în două
pe o stradă într-adins înfrigurată.
Bărbatul e înalt și poartă
o mantie albă cu glugă.
Fața lui este trasă.*

*Trece un om despicat în două,
pe o stradă într-adins înfrigurată,
fix la orele șapte și un sfert după-amiază,
și fața lui este trasă.
I se văd plămîinii, creierii, inima.*

*Inima bate,
plămîinii răsufală,
creierul gîndește:
„L-am iubit pe fratele meu ca pe mine însumi,
și el m-a ucis,*

*l-am iubit pe fratele meu ca pe mine însuși,
și acum iată-mă înjunghiat
de fratele meu. . . “*

*Trece un om despicat în două
pe o stradă într-adins înfrigurată.
– Încotro, Abel, încotro?
Prima jumătate pășește cu un pas în față,
cealaltă cam la un pas distanță față de prima.*

*Omul duce într-o mână
un cap de miel roșu
și în cealaltă un paloș.*

*– Încotro, bunule Abel,
încotro?
– Îl caut pe fratele meu Cain,
să-i dau capul de miel roșu
și paloșul negru.*

*Trece un om despicat în două
fix la orele șapte și un sfert după-amiaza.
Prima față a lui e trasă,
și a doua de asemenea trasă.
Duce într-o mână un cap de miel roșu
și în cealaltă un paloș.*

*Capul de miel deschide ochii și behăie,
și paloșul sîngerează.*

*– Încotro, bunule Abel,
încotro?*

*– Îl caut pe fratele meu Cain,
să-i dau capul de miel roșu
și paloșul negru.*

*Trece un om despicat în două
și deasupra lui ușor se înnoptează...*

Abel

Un homme coupé en deux passe
dans une rue délibérément froide.
L'homme est grand et il porte
une cape blanche à capuchon.
Son visage est tiré.

Un homme coupé en deux passe
dans une rue délibérément froide,
à sept heures et quart de l'après-midi précises
et son visage est tiré. On voit
ses poumons, son cerveau et son cœur.

Le cœur bat,
les poumons respirent,
le cerveau pense :
« J'ai aimé mon frère comme moi-même,
et lui m'a tué,

j'ai aimé mon frère comme moi-même,
et à présent me voilà égorgé
par mon frère... »

Un homme coupé en deux passe
dans une rue délibérément froide.
– Où vas-tu, Abel, où vas-tu ?
La première moitié marche un pas en avant,
la seconde un pas en arrière.

L'homme porte une tête d'agneau rouge
dans une main
et une épée dans l'autre.

– Où vas-tu, mon bon Abel,
où vas-tu ?
– Je cherche mon frère Caïn
pour lui donner la tête d'agneau rouge
et l'épée noire.
Un homme coupé en deux passe
à sept heures et quart de l'après-midi précises.
Sa première face est tirée,
la seconde l'est aussi.
Dans une main il porte une tête d'agneau rouge
et dans l'autre une épée.

La tête d'agneau ouvre les yeux et bêle,
l'épée dégoutte de sang.

– Où vas-tu, mon bon Abel,
où vas-tu ?

– Je cherche mon frère Caïn
pour lui donner la tête d'agneau rouge
et l'épée noire.

Un homme coupé en deux passe
et au-dessus de lui doucement tombe la nuit...

Apele sufletului

Cineva bate cuie în apă ca în propriile sale tălpi.

Cineva întoarce pe dos apa ca pe propriul său suflet.

Cineva priponește apa de mal și pleacă tăcut în josul râului.

Cineva atîrnă de pereți apa și se întinde în pat.

Cineva zace la mare adîncime în apă și tremură de frig.

Les eaux de l'âme

Quelqu'un plante des clous dans l'eau comme dans les
plantes de ses pieds.

Quelqu'un retourne l'eau comme sa propre âme.

Quelqu'un attache l'eau aux berges et sans mot dire
part en aval.

Quelqu'un pend l'eau aux murs et s'étend sur le lit.

Quelqu'un gît sous quinze brasses d'eau et tremble
de froid.

Medalion (xy)

*Seara a trecut prin oraș
un bărbat roșu la braț cu o femeie albastră
și ambii purtau pe umeri propriile lor capete.
În capul bărbatului roșu
bătea o inimă albastră,
în inima femeii albastre
funcționa un creier roșu.*

*Deasupra bărbatului roșu
se aprindeau și se stingeau
reclame albastre și roșii.
Deasupra femeii albastre
se stingeau și se aprindeau
reclame roșii și-albastre.
Seara a trecut prin oraș
un bărbat roșu la braț cu o femeie albastră,
dar ambii purtau pe umeri propriile lor capete.*

Médailлон (xy)

Un homme rouge et une femme bleue ont passé
le soir dans la ville, bras dessus, bras dessous,
chacun portant sa propre tête sur les épaules.
Dans la tête de l'homme rouge
battait un cœur bleu,
dans le cœur de la femme bleue
fonctionnait un cerveau rouge.

Au-dessus de l'homme rouge
s'allumaient et s'éteignaient
des réclames bleus et rouges.
Au-dessus de la femme bleue
s'allumaient et s'éteignaient
des réclames rouges et bleues.

Un homme rouge et une femme bleue ont passé
le soir dans la ville, bras dessus, bras dessous,
et chacun portait sa propre tête sur les épaules.

Arlechini la marginea cîmpului

(tablou fără ramă)

*Stau trei îngeri decapitați
la capătul unui peisaj galben.*

Peste ei pică seara.

*Primul e verde ca iarba,
al doilea roșu ca focul,
al treilea vînat ca luna.*

*Capetele le-au căzut la pămînt
și acum în jurul lor crește iarba.
Primul ține în mîină o trîmbiță,
dar nu are gură să sufle într-însa.*

*Al doilea ține o sabie,
dar nu mai are putere s-o ridice deasupra.*

*Al treilea are în mână
o sferă de foc și-năuntrul ei crește iarba.*

*Perechi de îndrăgostiți
în jurul lor au făcut cerc
și dansează în iarbă.
Zac trei îngeri decapitați
la capătul unui peisaj galben.*

*Primul e verde ca iarba,
al doilea roșu ca focul,
al treilea vînat ca luna.
Capetele le-au căzut la pămînt
și acum în jurul lor crește iarba. . .*

Arlequins au bord du champ

(tableau sans cadre)

Trois anges décapités
se tiennent au bout d'un paysage jaune.
Le soir tombe sur eux.
Le premier est vert comme l'herbe,
le deuxième est rouge comme le feu,
le troisième est blême comme la lune.

Leurs têtes sont tombées par terre
et à présent l'herbe pousse autour d'elles.
Le premier tient à la main un clairon,
mais il n'a pas de bouche pour souffler.

Le deuxième tient une épée,
mais il n'a plus la force de la lever.

Le troisième a dans la main
une sphère de feu et l'herbe pousse dedans.

Des couples d'amoureux
ont fait un cercle autour d'eux
et dansent dans l'herbe.
Trois anges décapités gisent
au bout d'un paysage jaune.

Le premier est vert comme l'herbe,
le deuxième est rouge comme le feu,
le troisième est blême comme la lune.
Leurs têtes sont tombées par terre
et l'herbe pousse maintenant autour d'elles...

Peisaj cu mâini și aripi

*În spatele fiecărui om
stă de veghe un înger. Îngerul
din spatele meu a căzut
și totuși ale cui sînt mâinile astea,
aceste mâini fine ca niște aripi
ce atît de nostalgic
îmi acoperă ochii?*

Paysage avec mains et ailes

Derrière chaque homme
veille un ange. L'ange
de derrière moi est tombé –
à qui sont pourtant ces mains
ces mains fines comme des ailes
qui nostalgiquement
couvrent mes yeux ?

Arlechini la marginea cîmpului

(studiu)

Mergeau și mersul curgea din trupul lor ca niște lacrimi. Tălpile, dacă se puteau numi într-adevăr tălpi ceea ce vedeam eu, le picurau pe solul nisipos, fiind absorbite pe loc de acel pămînt arid pe care ploaia îl ocolise de cîteva veacuri.

Mergeau. Îi vedeam ca prin apă. Înalți și palizi, se perindau tăcuți unul după altul de-a lungul aceluia peisaj gol din care dispăruse mișcarea. Mergeau și pașii curgeau din ei ca niște lacrimi.

Arlequins au bord du champ

(étude)

Ils marchaient et la marche coulait de leurs corps comme des larmes. Les plantes de leurs pieds – si l'on peut appeler ainsi ce que je voyais – s'égouttaient sur le sol sablonneux, pour être aussitôt bues par cette terre aride que la pluie avait oubliée depuis quelques siècles.

Ils marchaient. Je les voyais comme à travers une vitre d'eau. Grands et pâles, ils défilaient muets en file indienne le long de ce paysage nu que le mouvement avait déserté. Ils marchaient et les pas en coulaient comme des larmes.

Peisaj cu un zid complet alb

*Pe un zid complet alb își desenă
imaginea propriei sale absențe.*

Astfel: în loc de ochi:

o gaură neagră în zid.

În loc de cap: o gaură neagră

în mijlocul zidului.

În loc de mâini: o gaură neagră în zid.

În loc de trunchi, de picioare:

o gaură neagră în zid.

Apoi se prăbuși, hohotind, înăuntru.

Paysage avec un mur tout blanc

Sur un mur tout blanc il dessina
l'image de sa propre absence.

Ainsi : au lieu des yeux :
un trou noir dans le mur.

Au lieu de la tête : un trou noir
au centre du mur.

Au lieu des mains : un trou noir dans le mur.

Au lieu du tronc, au lieu des pieds :
un trou noir dans le mur.

Puis il s'y effondra, en sanglotant.

Peisaj cu un copil foarte mic și un om mare

*Un copil foarte mic biciuie apa
pînă-i țîșnește sînge pe ochi.
Ce frumos, ce frumos!
strigă copilul din mine și se tăvăleşte de rîs.
Un copil foarte mic șfichiuiie aerul
pînă-i țîșnește un șuvoi de sînge pe ochi.
Ce splendid, ce splendid!
strigă copilul din mine
și se tăvăleşte de rîs.
Un copil foarte mic scuipă focul
pînă gura i se face scrum.
Ce splendid, ce splendid!
strigă copilul din mine și se tăvăleşte de rîs.*

*Între timp trece orbul și ne-arată cu degetul.
Trece surdul și ne-arată cu degetul.
Trece un înger și clipește din ochi.*

*În urma lor aerul se face vînat.
Apa se face vînată
și cerul ca plumbul topit.
Ce splendid, ce splendid!
strigă copilul din mine
și se tăvăleşte de rîs.*

Paysage avec un enfant tout petit et un homme grand

Un enfant tout petit fouette l'eau
jusqu'à ce que le sang jaillisse par ses yeux.
Que c'est beau ! Que c'est beau !
crie l'enfant en moi et se tord de rire.

Un enfant tout petit cravache l'air
jusqu'à ce qu'un flot de sang jaillisse par ses yeux.
Quelle splendeur ! Quelle splendeur !
crie l'enfant en moi
et se tord de rire.

Un enfant tout petit crache le feu
jusqu'à ce que sa bouche devienne cendre.
Quelle splendeur ! Quelle splendeur !
crie l'enfant en moi et se tord de rire.

Cependant l'aveugle passe et nous montre du doigt.
Le sourd passe et nous montre du doigt.
Un ange passe et cligne de l'oeil.

Derrière eux, l'air se fait blême.
L'eau se fait blême
et le ciel se fait comme le plomb fondu.
Quelle splendeur ! Quelle splendeur !
crie l'enfant en moi
et se tord de rire.

Utrenie

Și rătăcind un timp prin ceața aceea, dădurăm peste-o biserică imensă, clădită cîndva pentru cai. Înconjurînd-o de cîteva ori și îmbărbătîndu-ne unul pe altul, pătrunserăm pe rînd înăuntru. Și într-adevăr văzurăm aici o mulțime de cai care-și ridicară spre noi capetele cu o privire întrebătoare. Mai zărirăm apoi, prin pîcla ce năvălea permanent de afară, cîteva capete de bou, cîteva vaci, niscaiva asini, un cioroi albinos lîng-o damă verzuie (destul de sumar îmbrăcată) și, de asemeni, un rît ascuțit și pervers, două creste lăsate pe ochi, niște pinteni, o coadă roșcată, o tobă și, în sfîrșit,

într-un colț din pronaos, un tanc ruginit, vechi de vreun secol, pe care cineva dintre noi se apucă imediat să-l demonteze.

L'angélus du matin

Comme nous errions depuis quelque temps dans ce brouillard, nous trouvâmes une église immense, bâtie jadis pour les chevaux. Nous la contour-nâmes plusieurs fois, puis, avec des exhortations mutuelles, y sommes pénétrés l'un après l'autre. En effet, il y avait une foule de chevaux qui nous considérèrent d'un regard interrogateur. Nous aperçûmes ensuite, à travers le brouillard qui ne cessait d'affluer de dehors, plusieurs têtes de bœuf, quelques vaches, quelques ânes, un corbeau albinos à côté d'une dame verdâtre (plutôt sommairement vêtue), ainsi qu'un groin pointu et pervers, deux crêtes tombant sur les yeux, des ergots, une queue rousse, un tambour et, enfin,

dans un coin du naos, un char d'assaut rouillé, vieux d'un siècle, et que l'un d'entre nous se mit tout de suite à démonter.

Immanuel Kant

Fecioara neagră stă la pian. Are craniul ras pînă la sînge. Nu cîntă. Cineva i-a pilit ușor dinții. Acum își dezlipește pleoapele și se admiră într-o oglinjoară concavă. Își face din ochi.

În spatele ei, eu cînt la trompetă. Cineva mi-a ras țeasta pînă la sînge. Pleoapele mi-au lunecat peste ochii apatici. Acum semăn puțin cu Immanuel Kant.

Immanuel Kant

La vierge noire s'est mise au piano. Son crâne est rasé jusqu'au sang. Elle ne joue pas. Quelqu'un a légèrement limé ses dents. Maintenant elle ouvre ses paupières et s'admire dans un petit miroir concave. Elle cligne de l'œil.

Derrière elle, je joue de la trompette. Quelqu'un a rasé mon crâne jusqu'au sang. Mes paupières ont glissé sur mes yeux apathiques. Maintenant je ressemble un peu à Immanuel Kant.

Din timp în timp

*Stă în umbra mea cel a cărui umbră sînt eu.
Mă privește în ochi și își clatină
încetișor capul. Tot sîngele i s-a scurs din față,
e palid într-adevăr ca un mort
și abia își mai ține pleoapele întredeschise.*

Din timp în timp își clatină capul.

*Stă în spatele meu cel a cărui umbră sînt eu
și-mi sprijină spatele. Umbra i s-a scurs
de pe trup și trupul i s-a înnegrit tot;
dacă ar bate un pic de vînt
s-ar prăbuși în cenușă.*

Stă în spatele meu și își clatină încetișor capul.

... Eu stau pe un scaun înalt,

*la o masă neagră de joc. Amestec cărțile
și fumez o țigară. În jurul meu e un câmp gol.*

Bate un pic de vânt și-mi clatină capul.

De temps en temps

Celui dont je suis l'ombre se tient dans mon ombre.
Il me regarde dans les yeux et hoche
doucement la tête. Le sang a fui son visage,
il est livide tel un mort,
à peine garde-t-il les paupières entrouvertes.

De temps en temps il hoche la tête.

Celui dont je suis l'ombre se tient derrière moi
adossé à mon corps. Son ombre a fui son corps
et tout son corps s'est noirci ;
le moindre coup de vent
le ferait s'écrouler en cendres.

Il se tient derrière moi et hoche doucement la tête.

... Je suis devant une table de jeu,

sur une chaise haute. Je mêle les cartes et je fume
une cigarette. Autour de moi il y a un champ vide.

Un coup de vent m'ébranle la tête.

Vecinică noapte

Piciorul se învîrtea singur prin cameră. Cînd roșu de furie, cînd vînat de frig, se oprea în loc sau, cuprins de o oarecare febrilitate, își relua plimbarea dintr-un colț în altul al încăperii. La un moment dat, își aruncă nervos laba sub pat și ieși afară.

Afară era noapte, o vecinică noapte, o noapte fără sfîrșit...

Nuit éternelle

Le pied tournait en rond, tout seul, dans la chambre. Tantôt rouge de colère, tantôt blême de froid, il s'arrêtait ou, vaguement fébrile, reprenait sa promenade d'un coin à l'autre de la pièce. À un moment donné, il jeta nerveusement son métatarse sous le lit et sortit.

Dehors, il faisait nuit, une nuit éternelle, une nuit sans fin...

Baia de aburi

*La o măsuță joasă stau liniștit și-mi beau ceaiul.
Ceilalți își fac
baia de aburi: privesc trupurile lor goale
cum trec prin fața mea și dispar dincolo
învăluți în nori de abur și fum.*

*Din pricina aburului nu mai văd nimic. Doar
cîte un braț, cîte un umăr desprins parcă
de tot restul trupului. Cîte un profil aburit,
un tors, un sîn,
un picior grațios de femeie.*

*Ce trup ciudat aș alcătui, ce idol –
mă gîndesc – strîngînd la un loc aceste fragmente.
Picioare goale de femei se îndepărtează
pe dalele reci din care se ridică aburi în valuri subțiri.*

... Dar ce caut eu aici, în mijlocul lor,

*îmbrăcat într-un costum negru de seară, la această
măsuță de joc, unde stau liniștit
și-mi beau ceaiul?*

Le bain turc

À une table basse, je bois tranquillement mon thé.
Les autres prennent
leur bain de vapeur : ces corps nus, je les vois
passer devant moi puis disparaître au delà,
enveloppés de nuages de vapeur et de fumée.

Aussi ne vois-je plus rien. Quelques bras
seulement, une épaule comme détachée
du reste du corps. Quelque profil embué,
un torse, un sein,
une jambe délicate de femme.

Quel corps étrange, quelle idole pourrais-je
créer à mettre ensemble tous ces fragments !

Des pieds de femme, nus, s'éloignent sur les dalles
froides dont montent des vagues fines de vapeur.

... Mais qu'est-ce que je cherche ici, parmi eux,

vêtu d'un complet noir de soirée, à cette
table de jeu, où je me tiens tranquille
et bois mon thé ?

Iluminare

Aruncând însă o privire mai atentă asupra acelei mașini ce staționa pe șosea, deodată am constatat că această mașină, pe care noi am luat-o drept camion sau batoză, nu era nici pe departe mașină ci vacă.

Și uitându-ne mai cu luare aminte și la înfățișarea acelui om ce șurubărea ceva dedesubtul ei, brusc am fost izbiți de faptul că nici acesta nu era om ci sfredel.

Illumination

À observer ce véhicule en stationnement sur la route, nous avons tout à coup constaté que cette voiture, que nous avions prise pour un camion ou une moissonneuse-batteuse, n'était pas du tout une voiture mais une vache.

Et à considérer de plus près l'aspect de l'homme qui bricolait sous elle, nous avons été subitement frappés par le fait que lui non plus n'était pas un homme, mais un foret.

Cîinele melancoliei

*Vai, cîinele meu albastru
cîinele meu galben
cîinele meu trist
mă urmezi totdeauna!*

*Dimineața și seara,
noaptea, la prînz
cu ochii albaștri
așintiți drept în ochi
mă urmezi totdeauna!*

Le chien de la mélancolie

Aïe, mon chien bleu
mon chien jaune
mon chien triste
tu me suis toujours !

Le matin et le soir
à minuit, à midi
tes yeux bleus me fixant
droit dans les yeux

tu me suis toujours !

Nouă variațiuni pentru orgă

„Căci, într-adevăr, partea bună a tuturor lucrurilor poate fi exprimată prin multe cuvinte, prin puține sau chiar prin nici unul, dat fiind că despre ea nu putem vorbi și nici nu avem cunoștință, iar ea transcende totul în chip supranatural, manifestându-se fără ocolișuri și pe de-a întregul celor care depășesc atât lucrurile impure, cât și cele divine, ridicându-se pe culmile cele mai sfinte, părăsind lumina divină și sunetele și cuvintele cerești, cufundându-se în întuneric, acolo unde se află cu adevărat cel ce stă deasupra tuturor lucrurilor. Și spunem că această parte nu este nici suflet, nici rațiune... Nu este număr, nici ordin, nici mărime, micime, egalitate, neegalitate, asemănare, neasemănare... Nu e nimic din ce aparține non-existenței și nici din ce aparține ființei: ființele nu o cunosc, așa cum este în sine, cum nici ea nu cunoaște ființele așa cum sînt.“

DIONYSOS Areopagitul

Neuf variations pour orgue

« Car, en effet, la bonne partie de toutes choses peut être exprimée en beaucoup de mots, en peu de mots et même en aucun mot, puisque nous ne pouvons en parler ni en savoir rien, et que naturellement elle transcende tout, se manifestant directement et pleinement à ceux qui dépassent les choses impures autant que les choses pures, s'élevant sur les cimes les plus saintes, en quittant la lumière divine et les sons et les mots célestes, en plongeant dans les ténèbres, où se trouve en effet celui qui est au-dessus de toutes choses. Et nous disons que cette partie-là n'est pas âme, ni raison. . . Elle n'est pas nombre ni ordre, ni grandeur ni petitesse, ni égalité ni non-égalité, ni ressemblance ni dissemblance. . . Elle n'est rien de ce qui appartient à la non-existence ou de ce qui appartient à l'être : les êtres ne la connaissent pas telle qu'elle est en soi, de même qu'elle ne connaît pas les êtres tels qu'ils sont. »

DENYS l'Aréopagite

KIRIL

Călugărul Kiril stă în interiorul unei fântîni și scrie la o neagră psaltire. Aici viețuiește de pe vremea lui Constantin. În jurul lui apa s-a dat puțin la o parte. Totuși înăuntrul fântînii e umed și frig. Din cînd în cînd își încălzește

mîinile la un opaiț. Pe masa sa are un

blid, iar în dreapta, un fel de pasăre oarbă care ciugulește meiul din blid.

Eu stau aplecat peste fîntînă și-l urmăresc foarte atent: tot ce scrie el, eu transcriu într-o altă psaltire. Din cînd în cînd, el își ridică ochii spre mine, dar nu-mi spune nimic.

Cîteodată apa devine cam turbure și nu pot vedea ce scrie el. Atunci mă aplec tot mai mult peste margine.

Altădată apa devine vîscoasă ca lutul și crapă.

Altădată e fierbine ca lava și împroașcă afară foc.

Apoi se răcește treptat și se preface în piatră, atuncea aștept. Mă așez în dreptul fîntînii și aștept

pînă piatra devine iar apă.

Altădată începe să ningă.

Fulgi mari cad în fântână, dar nu se topesc cum ar fi fost normal să se topească la contactul cu apa, ci se prefac în bănuți de-argint și de-aramă și se lipesc pe țeasta rasă a călugărului Kiril.

El scrie fără să simtă ceva. Eu îl urmăresc foarte atent: nu trebuie să-mi scape nici un cuvânt. Tot ce scrie el, eu transcriu într-o altă psaltire, dar nu cu cerneală, ci cu nisip.

Am în fața mea o clepsidră și-mi moi pana în nisipul care se scurge din ea. Pentru asta trebuie, într-adevăr, să fiu deosebit de atent; orice boare de vânt îmi poate da peste cap tot ce am scris.

Deasupra mea stă aplecat altcineva și transcrie tot ce scriu eu. Dacă îmi ridic cumva ochii spre el, își vîră imediat nasul în carte și se prefacă că-i absorbit de lectură. Seamănă binișor cu mine și cu Kiril.

De multe ori se apleacă atît de mult peste margine, încît îi strig să fie atent, să aibă grijă să nu se prăbușească în puț. Dar el rîde, hohotește ca un nebun. El este fratele Ferapont.

CYRILLE

Le moine Cyrille vit à l'intérieur d'un puits et il écrit un psautier noir. Il y vit depuis Constantin. Autour de lui, l'eau s'est un peu écartée. Néanmoins dans le puits il fait humide et froid. De temps en temps, il réchauffe ses mains au feu d'une petite lampe paysanne. Sur sa table il y a une écuelle, et à sa droite une sorte d'oiseau aveugle qui picore le mil dans l'écuelle. Moi je me tiens penché sur la margelle et le suis très attentivement : tout ce qu'il écrit, je le transcris dans un autre psautier. De temps en temps, il lève son regard vers moi, et ne dit rien.

Parfois, l'eau devient un peu trouble et je ne puis voir ce qu'il écrit. Je dois alors me pencher davantage sur la margelle.

Parfois, l'eau devient pâteuse comme l'argile et se craquelle.

Parfois elle est brûlante comme une lave et crache du feu.

Puis elle refroidit peu à peu et se change en pierre ; alors j'attends. Je m'installe devant le puits et j'attends

jusqu'à ce que la pierre redevienne eau.

Des fois il commence à neiger.

De gros flocons tombent dans le puits mais ne fondent pas au contact de l'eau : ils se changent en petites pièces d'argent et de cuivre qui collent au crâne rasé du moine Cyrille.

Lui, il écrit sans rien sentir. Je le suis très attentivement ; pas un seul mot ne doit m'échapper. Tout ce qu'il écrit, je le transcris dans un autre psautier, non pas à l'encre, mais au sable.

Devant moi j'ai un sablier et je trempe ma plume dans le sable qui s'en écoule. Pour ce faire, je dois vraiment être particulièrement attentif ; le moindre coup de vent peut réduire à néant tout mon travail.

Au-dessus de moi se tient un autre, qui transcrit tout ce que j'ai transcrit. S'il m'arrive de lever le regard vers lui, il fourre son nez dans son bouquin et fait semblant d'être plongé dans la lecture.

Il nous ressemble assez bien, à Cyrille et à moi.

Souvent il se penche si dangereusement sur la margelle, que je lui crie de faire attention, pour qu'il ne s'effondre pas dans le puits. Mais lui, il rit, il s'esclaffe comme un fou.

Lui, c'est le frère Férapont.

FERAPONT

Deasupra mea stă fratele Ferapont. Și-a lăsat o barbă pînă la brîu. El veghează peste tot ce scriu eu. Poartă un fel de rubașcă și e încins la mijloc cu o frînghie din scoarță de tei. Seamănă mult cu

Fiodor Mihailovici Dostoievski.

Dacă fac cumva o micuță greșeală de stil, el îmi scapă o pietricică în cap.

„Fii atent, fii atent, frate Nichita, îmi spune. Fii atent, toate astea s-ar putea să te coste scump.“

Cînd nu știi exact unde să pun virgulă și ezit între un punct și o virgulă, el mă corectează.

„Toate astea nu mai au nici o importanță, îi spun. În psaltirea modernă nu se mai folosesc multe semne de punctuație.“

„Tu, totuși, să le folosești, să le folosești. Nu se știe nimic niciodată. Cine știe ce vremuri mai vin! Trebuie să fii foarte atent și prevăzător. De asemeni, ar trebui să postești mai mult și mai mult să te concentrezi asupra ta. Mai puțin să visezi la femei. Să fii un adevărat egumen.“

„Toate astea nu mai au importanță acum, îi răspund.
Vremurile sînt altfel, s-au schimbat mult. Lumea nu mai postește. Cît despre fe-
mei...“

„Tu, totuși, să nu uiți niciodată ce-ți spun! Să fii foarte, foarte atent...“

Fratele Ferapont are ochi albaștri și blînzi.

Deși e trist nu l-am văzut plîngînd niciodată.

Are o voce groasă și cîntă tot felul de psalmi.

*Aș vrea să-mi moi pana și să scriu cu tristețea acestor priviri. Dar el stă mult
deasupra mea și oricît de sus mi-aș ridica mîna, tot nu i-aș putea atinge ochii.*

Deasupra fratelui Ferapont stă fratele Lazăr.

FÉRAPONT

Au-dessus de moi se trouve le frère Férapont. Il s'est laissé pousser une barbe d'une coudée. Il veille sur tout ce que j'écris. Il porte une sorte de blouse russe ceinte d'une corde en écorce de tilleul. Il ressemble beaucoup à
Fedor Mikhaïlovitch Dostoïevski.

S'il m'arrive de faire une petite faute de style, il laisse tomber un caillou sur ma tête.

« Fais attention, fais attention, frère Nikita, me dit-il. Fais attention, tout cela pourrait te coûter cher. »

Quand je ne sais pas exactement où placer la virgule et que j'hésite entre un point et une virgule, il me corrige.

« Tout ça n'a plus d'importance, lui dis-je. Dans l'écriture moderne on a renoncé à pas mal de signes de ponctuation. »

« Toi, quand même, n'y renonce pas, n'y renonce pas. On ne sait jamais. Qui sait les temps qui nous arrivent ! Il faut être bien attentif et prévoyant. Et puis tu devrais

jeûner davantage et te concentrer sur toi-même. Moins rêvasser aux femmes. Être un vrai moine. »

« Tout ça n'a plus d'importance, je lui réponds.

Les temps sont différents, ils ont beaucoup changé. On ne jeûne plus de nos jours. Quant aux femmes. . . »

« Toi, quand même, n'oublie jamais ce que je te dis. Sois très, très attentif. . . »

Le frère Férapont a des yeux bleus et doux.

Quoi qu'il soit triste, je ne l'ai jamais vu pleurer.

Il a une voix grave et chante toutes sortes de psaumes.

Je voudrais tremper ma plume dans la tristesse de ces regards et écrire avec . . . Mais il est par trop au-dessus de moi et si haut que je lèverais la main, je ne saurais toucher ses yeux.

Au-dessus du frère Férapont se trouve le frère Lazare.

LAZĂR

Deasupra fratelui Ferapont stă fratele Lazăr.

Deasupra fratelui Lazăr nu mai e nimeni. El e într-adevăr foarte singur. Nu privește nici în afară, nici înăuntru, dar vede tot. Deasupra lui nu mai e nici un puț.

El e mai trist decât însuși Christos. În fiecare zi putrezește câte puțin și pică-n fântână.

Fratele Ferapont își moaie pana în rănilor lui și își scrie psaltirea.

Rănilor lui sînt limpezi ca niște fîntîni și nu putrezesc, nici nu dor. El nu scrie.

Doar sîngele lui izvorăște din răni și umple toată fîntîna.

Ochiul lui trist ajunge pînă la mine, pînă la mine și glasul lui blînd; el nu m-a muștrat niciodată.

Într-una din rănilor sale e și fîntîna în care scriu eu. Din cînd în cînd își deschide ochii și-l privește pe celălalt Lazăr, cel din adînc.

Celălalt e la fel de slab ca și dînsul.

LAZARE

Au-dessus du frère Férapont se trouve le frère Lazare.

Au-dessus du frère Lazare il n'y a plus personne. Il est vraiment très seul. Il ne regarde ni dehors, ni dedans, mais voit tout. Au-dessus de lui il n'y a plus de puits.

Il est plus triste que le Christ même. Chaque jour il pourrit peu à peu et tombe dans le puits.

Le frère Férapont trempe sa plume dans ses plaies et il écrit son psautier.

Les plaies sont limpides comme des sources et ne pourrissent ni ne lui font mal. Lui n'écrit pas.

Seul sourd des plaies son sang et remplit tout le puits.

Son triste regard parvient jusqu'à moi, sa voix douce aussi ; jamais il ne m'a sermonné.

Dans l'une de ses plaies se trouve aussi le puits où j'écris. De loin en loin il ouvre les yeux et regarde l'autre Lazare, celui qui vit en profondeur.

L'autre est aussi maigre que lui.

DANIEL

Fratele Daniel e încă foarte tânăr și rătăcește pe câmpia din jur. El încă n-a coborât în fântână.

Nu i-a crescut nici mustața.

Are un păr cînepiu și nu știe ce e femeia.

Acum simte un fel de greutate în piept și rătăcește pe câmpie. Din cînd în cînd scoate o mică psaltire și-o răsfoiește fără să înțeleagă ceva. E însoțit permanent de o pasăre. Un fel de șoim, numai că are cap de leu și coadă de șarpe.

Ea stă pe umărul său drept și are ochii foarte strălucitori.

Știe să citească și-l învață să descifreze psaltirea.

Cînd își deschide aripile, lasă se se întrevadă pe sub subsuori un trup de femeie. Se hrănește cu nisip și bea apă din rănile fratelui Lazăr.

*Aduce cu pasărea fratelui Kiril,
numai că e de cîteva ori mai înțeleaptă.*

*La fiecare lună nouă coboară în puț
și aduce o nouă psaltire. Ea este pasărea înțelepciunii.*

Acum se sfîrșește luna april și începe să amurgescă.

DANIEL

Le frère Daniel est encore très jeune et il erre dans la campagne d'alentour. Il n'est pas encore descendu dans le puits.

Même sa moustache n'a pas encore poussé.

Ses cheveux sont couleur de chanvre et il n'a pas connu de femme.

Maintenant il ressent comme un poids sur le cœur et il erre dans la campagne. De temps en temps il sort un petit psautier et le feuillette sans rien comprendre. Un oiseau l'accompagne en permanence. C'est une sorte de faucon, sauf qu'il a une tête de lion et queue de serpent.

Il se tient sur son épaule gauche et ses yeux brillent fort.

Il sait lire et lui apprend à déchiffrer le psautier.

Quand il ouvre ses ailes, il laisse entrevoir un corps de femme. Il se nourrit de sable et boit l'eau des plaies du frère Lazare.

Il ressemble un peu à l'oiseau du frère Cyrille, sauf qu'il est plusieurs fois plus sage.

Chaque fois qu'il y a la nouvelle lune il descend dans le puits et apporte un nouveau psautier. C'est l'oiseau de la sagesse.

Maintenant le mois d'avril finit et le soir commence à tomber.

CELĂLALT KIRIL

*Dedesubtul fratelui Kiril e un alt frate Kiril.
El stă într-un alt puț și scrie o altă psaltire.
Scrie invers de cum scrie celălalt frate Kiril. Cu o mână scrie și cu alta numără
bănuții de aramă
ce cad din buzunarul primului Kiril. El e foarte slab
și nu mănâncă decît o dată la șapte zile.*

*Un șobolan i-a ros sandalele și acum îi roade talpa de la piciorul stîng. Dar el nu
simte nici o durere. Nici sîngele nu-i curge din rană, de parcă ar fi mort.
Are o bărbuță sură și-un nas ca un cioc.*

*Pleoapele i s-au înroșit de-atîta scris și mîna îi tremură la fiecare literă. E ceva
mai bătrîn decît primul Kiril și mult mai viclean decît dînsul.
Își numără pe-ascuns bănuții de-aramă și hohotește subtil.
Mai mult se chiorăște la lumina lunii și scrie cu propriul sînge, atîta e de zgîrcit!
Scrie foarte mărunt, abia poți desluși ce-a scris.
Dedesubtul lui scrie fratele Atichin.*

L'AUTRE CYRILLE

Au-dessous du frère Cyrille il y a un autre frère Cyrille.
Il vit dans un autre puits et écrit un autre psautier.
Il écrit à l'inverse de l'autre frère Cyrille. Avec une main il écrit et avec l'autre il compte les pièces de cuivre qui tombent de la poche du premier Cyrille. Il est très maigre et ne mange qu'une fois tous les sept jours.

Un rat a rongé ses sandales et maintenant ronge la plante de son pied gauche. Mais il ne ressent aucune douleur. La plaie ne saigne même pas, c'est comme s'il était mort. Il a une barbiche grise et le nez comme un bec.

À force d'écrire ses paupières ont rougi et chaque lettre fait trembler sa main. Il est un peu plus vieux et bien plus rusé que le premier Cyrille.

Il compte en cachette ses pièces de cuivre et s'esclaffe subtilement.

Il s'abîme les yeux à la lueur de la lune et écrit avec son propre sang, tant il est pingre ! Son écriture est minuscule, à peine peut-on la déchiffrer.

Au-dessous de lui écrit le frère Atichine.

ATICHIN

Fratele Atichin nu seamăna cu mine ci mai mult cu fratele Ferapont, cel de deasupra mea.

El citește și corectează tot ce scrie celălalt Kiril. Nu are barbă, în schimb pletele îi atîrnă pînă la chilia celui de-al doilea Kiril.

De cînd scrie nu și-a tăiat unghiile și acum ele îi intră în carne. Are în chilia lui o micuță fereastră prin care urmărește cîmpia.

Pe cîmpie rătăcește acum celălalt Daniel.

Din cînd în cînd rupe cîte o filă și-o aruncă ușor pe fereastră, apoi așteaptă să treacă prin dreptul ei celălalt Daniel. Dar acesta e prea absorbit de propriile sale gînduri ca să mai vadă ceva și în jur.

Doar pasărea sa le citește pe-ascuns, apoi le mestecă și le înghite pe loc, ca să nu afle nimic Daniel.

Fratele Atichin nu e zgîrcit, în schimb visează mult la femei. De multe ori pana lui o ia razna și desenează pe filă coapse și sîni de femeie.

*În mîna sa dreaptă ține o micuță lupă,
dedesubtul lui scrie celălalt Ferapont.*

ATICHINE

Le frère Atichine ne me ressemble pas, il ressemble plutôt au frère Férapont, celui qui est au-dessus de moi.

Il lit et corrige tout ce que l'autre Cyrille écrit. Il n'a pas de barbe, mais ses cheveux pendent jusque dans la cellule du second Cyrille.

Depuis qu'il écrit il n'a pas coupé ses ongles, qui maintenant sont incarnées. Dans sa cellule il a une lucarne par laquelle il observe la campagne.

Dans la campagne erre maintenant l'autre Daniel.

De temps en temps il arrache une feuille et d'un geste léger la jette par la fenêtre, puis attend que l'autre Daniel la trouve sur son passage. Mais celui-là est trop absorbé dans ses pensées pour voir quoi que ce soit autour de lui.

Seul son oiseau lit les feuilles en cachette, puis les mâche et les avale sur place, pour que Daniel n'en sache rien.

Le frère Atichine n'est pas avare, en revanche il rêve beaucoup de femmes. Souvent sa plume s'égaré et dessine sur la feuille

des cuisses et des seins de femme.

Dans sa main droite il tient une petite loupe,
au-dessous de lui écrit l'autre frère Férapont.

CELĂLALT FERAPONT

Celălalt Ferapont seamănă pe jumătate cu mine, pe jumătate cu primul frate Ferapont. Ochiul său drept e aidoma cu ochiul meu drept. Celălalt e albastru și seamănă cu cel al lui Ferapont.

El stă cu capul în piept și pare să mediteze profund la ceva.

E mult mai întunecat decât primul frate Ferapont.

Pe spate are o pereche de aripi și-o cruce care-l apasă greu înăuntru. Poartă barbă și seamănă cu un păianjen. El stă și transcrie tot ce a scris Atichin. Are o față întunecată și nu l-am văzut

zîbind niciodată.

E un adevărat gramatic.

Înainte de-a așterne o frază, o cumpănește adînc, o întoarce de pe o parte pe alta, o răsucește în fel și chip, apoi o trece citeț în psaltire. Scrisul lui e foarte îngrijit.

El transcrie în aur psaltirea.

*După ce scrie o pagină, îi dă foc la opaiț, iar cenușa o presoară pe trupul lui Lazăr.
Pe rănille
celuilalt Lazăr.*

L'AUTRE FÉRAPONT

L'autre Férapont ressemble moitié à moi, moitié au premier frère Férapont. Son œil droit est identique à mon œil droit. L'autre est bleu et ressemble à celui de Férapont.

Il se tient tête baissée et semble méditer profondément.

Il est bien plus sombre que le premier frère Férapont.

Au dos il a une paire d'ailes et une croix qui lui pèse lourdement. Il porte la barbe et ressemble à une araignée. Il transcrit tout ce qu'écrit Atichine. Son visage est sombre et je ne l'ai

jamais vu sourire.

C'est un vrai grammairien.

Chaque phrase, il la pèse longuement, la tourne et retourne, griffonne plusieurs versions avant de l'écrire lisiblement dans le psautier. Son écriture est très soignée.

Il transcrit à l'or le psautier.

Après avoir écrit une page, il l'allume sur la lampe, et la cendre, il en saupoudre le corps de Lazare. Les plaies de l'autre Lazare.

CELĂLALT LAZĂR

Dedesubtul celuilalt Ferapont e celălalt Lazăr.

Dedesubtul celuilalt Lazăr nu mai e nimeni. Cenușa picură pe rănilor și-i acoperă trupul. El nu scrie la nici o psaltire. E prea slab ca să mai poată scrie ceva.

Nici nu are destulă putere să-și țină ochii deschiși.

Din când în când aruncă o privire celuilalt Lazăr, apoi își închide pleoapele oboseite și își întoarce fața în altă parte.

Cenușa îi acoperă rănilor.

Fiecare rană a lui e ca o fântână.

Într-una din rănilor lui

stau eu și-mi continui psaltirea.

Trupul lui e numai piele și os.

*E chiar mai palid decât însuși Christos. Își mișcă încet buzele albe și șoptește abia:
„Apă, apă... puțină apă... “ Atît.*

*Celălalt Ferapont își arde liniștit psaltirea și în loc de apă îi presară cenușă pe răni.
În această cenușă*

îmi moi pana și-mi continui psaltirea.

Fratele Daniel nu știe nimic din toate acestea.

Acum el abia a învățat să citească. Trece cu o mică psaltire în mâini și-i silabisește buchiile.

E sfârșitul lunii april și-n curînd va fi noapte.

Pasărea de pe umărul lui a zburat.

El îmi va continua psaltirea.

L'AUTRE LAZARE

Au-dessous de l'autre Férapont se trouve l'autre Lazare.

Au-dessous de l'autre Lazare il n'y a plus personne. La cendre tombe sur ses plaies et recouvre son corps. Il n'écrit pas de psautier. Il est trop faible pour écrire quoi que ce soit.

Il n'a même pas assez de force pour garder les yeux ouverts.

De temps en temps il jette un regard à l'autre Lazare, puis il ferme ses paupières fatiguées et tourne son visage ailleurs.

La cendre recouvre ses plaies.

Chacune de ses plaies est comme un puits.

Dans l'une de ses plaies

je vis et je continue à écrire mon psautier.

Il n'a que la peau et les os.

Il est plus pâle que le Christ même. À peine remue-t-il ses lèvres livides et murmure

:

« De l'eau, de l'eau... un peu d'eau... » C'est tout.

L'autre Férapont brûle tranquillement son psautier et au lieu d'eau il lui saupoudre les plaies de cendre. J'y trempe ma plume et continue mon psautier.

Tout cela, le frère Daniel n'en sait rien.

Il vient justement d'apprendre à lire. Il passe, un petit psautier à la main et en épelle les lettres.

C'est la fin du mois d'avril et bientôt il fera nuit.

L'oiseau s'est envolé de son épaule.

Daniel continuera mon psautier.

COBORÎREA LUI DANIEL

Se sfârșea luna april și începea luna martie.

Daniel se apropie de fântână. Privi înăuntrul ei și se trase câțiva pași înapoi. Era într-o noapte de vineri spre luni. Își închise ochii și se-aplecă peste marginea ei: nici cu ochii închiși nu putu scăpa de chipul celuilalt Daniel.

Luni stătu toată ziua și plânse aplecat peste celălalt Daniel.

Trupul i se înverzi și pielea i se acoperi cu solzi ca de șarpe. Îi crescură pene pe mâini, numai aripile nu voriră să-i crească. Stătu toată ziua și plânse.

Dedesubtul lui plângea celălalt Daniel.

Își smulgea solzii de pe trup și penele, își sfîșia aura și plîngea, aplecîndu-se tot mai mult peste Daniel.

Din puț îi privea cu o oarecare tristețe călugărul Kiril. Își muia pana în lacrimile lor și își continua liniștit psaltirea. Își încălzea din timp în timp mâinile la opaiț și își continua lucrul.

Pasărea lui oarbă ciugulea în continuare meiul din blid. Pasărea de pe umărul lui Daniel zburase de mult.

Era o sîmbătă neagră, fără sfîrșit.

LA DESCENTE DE DANIEL

Avril finissait et mars commençait.

Daniel s'approcha du puits. Il regarda à l'intérieur et recula de quelques pas. C'était une nuit de vendredi vers lundi. Il ferma les yeux et se pencha sur la margelle :

même les yeux fermés il ne put ne pas voir
le visage de l'autre Daniel.

Lundi, il resta toute la journée à pleurer
penché sur l'autre Daniel.

Son corps devint verdâtre, sa peau se recouvrit d'écailles pareilles à celles du serpent. Des plumes poussèrent sur ses mains, mais pas des ailes. Il resta toute la journée à pleurer.

Au-dessous de lui pleurait l'autre Daniel.

Il s'arrachait les écailles et les plumes, déchirait son auréole et pleurait, se penchant de plus en plus sur Daniel.

Du puits, Cyrille les regardait, vaguement triste. Il trempait sa plume dans leurs larmes et continuait tranquillement son psautier. De temps en temps, il réchauffait ses mains à la lampe

et continuait son travail.

Son oiseau aveugle continuait à picorer le mil dans l'écuelle. L'oiseau de Daniel s'était depuis longtemps envolé.

C'était un samedi noir, sans fin.

Peregrinare

*Încotro te duci suflute
cu geamantanul acesta de apă?
În el am închis oceane și mări
îl duc cu mine în lună.*

*Încotro te duci suflute
cu geamantanul acesta de apă?
În el am îngrămădit valurile
copacii păsările și iarba
în el am împăturit norii și vîntul
Îl duc cu mine în lună.*

*(... Acolo nu-s oceane nici mări
nici nori să răsfrîngă-n adîncuri
nici iarba nici vînt și nici cîntec de păsări.
Le duc cu mine în lună).*

*Încotro te duci suflete
cu geamantanul acesta de apă?
În el am închis Rîul acesta de somn
în el am închis noaptea și întunericul
Le iau cu mine în lună...*

Pérégrination

Où t'en vas-tu, mon âme,
avec cette valise d'eau ?
J'y ai enfermé océans et mers
je l'emporte avec moi dans la lune.

Où t'en vas-tu, mon âme,
avec cette valise d'eau ?
J'y ai entassé les vagues
les arbres les oiseaux et l'herbe
j'y ai plié les nuages et le vent
Je l'emporte avec moi dans la lune.

(... Là il n'y a ni océans ni mers
ni nuages se mirant dans les abysses
ni herbe ni vent ni chant d'oiseau.
Je les emporte avec moi dans la lune.)

Où t'en vas-tu, mon âme,
avec cette valise d'eau ?
J'y ai enfermé cette Rivière de sommeil
j'y ai enfermé la nuit et le noir
Je les emporte avec moi dans la lune. . .

Lied (I)

Mîinile noastre se-amestecă-n ceață:

care sînt ale mele,

care sînt ale tale?

Toate sînt ale mele,

toate sînt ale tale,

toate sînt ale tale. . .

Mîinile noastre se-amestecă-n ceață:

în amurg, fereastra

se zguduie de frig.

În amurg, ușa se cascade între ferestre.

toate sînt ale mele,

toate sînt ale tale,

toate sînt ale tale. . .

Lied (I)

Nos mains se mêlent dans le brouillard :

quelles sont les miennes,
quelles sont les tiennes ?

Elles sont toutes miennes,
elles sont toutes tiennes,

elles sont toutes tiennes...

Nos mains se mêlent dans le brouillard.

Au crépuscule, la fenêtre
tremble de froid.

Au crépuscule la porte baille entre les fenêtres :
elles sont toutes miennes,
elles sont toutes tiennes,

elles sont toutes tiennes...

Lied (V)

*Visa mereu aceeași imagine: un pat alb
înconjurat de crini negri și în mijlocul lor
un trup alb, înaripat de femeie.*

*Mereu un pat alb plin de crini negri
și în mijlocul lor un trup gol
de femeie, căruia îi creștea
mereu, mereu gîtul: căruia – căzut
în genunchi – îi săruta mereu, mereu gîtul.*

Lied (V)

Il faisait un seul et même rêve : un lit blanc
entouré de lys noirs avec au milieu
un corps tout blanc, ailé, de femme.
Toujours un lit blanc rempli de lys noirs
avec au milieu un corps nu
de femme, et dont le cou poussait
encore et encore : et dont il embrassait –
tombé à genoux – encore et encore, le cou.

Umbră de aur, melancolia

Cristinei

*Ochii tăi sînt de fum
și buzele tale și dinții și glasul tău
de fum sînt*

*Și sîniii tăi sînt de fum
și coapsele și brațele tale
care mă îmbrățișează acum
de fum sînt*

*Umerii tăi sînt de fum
și părul tău de fum e ca aurul
și toată carnea ta și toată dragostea ta
de fum sînt*

*Căci tu din trupul meu
și pentru mine ai fost făcută
ca să te iubesc pe tine
și numai și numai
pe tine*

*Tu ca fumul mă învălui
și ca fumul mă întristezi și mă mistui
cu coapsele tale de aur
cu brațele tale subțiri
și ochii mai triști
ca tămâia*

Ombre d'or la mélancolie

à Cristina

Tes yeux sont de fumée
et tes lèvres et tes dents et ta voix
sont de fumée.

Tes seins sont de fumée
et tes cuisses et tes bras
qui m'enlacent maintenant
sont de fumée.

Tes épaules sont de fumée
tes cheveux de fumée sont comme l'or
et toute ta chair et tout ton amour
sont de fumée.

Car c'est de ma chair et pour moi
que tu es faite
pour que je t'aime
toi seule
rien que toi.

Et comme la fumée tu m'enveloppes
et comme la fumée tu me contristes
et me consumes avec tes cuisses d'or
avec tes bras d'argent
avec tes yeux
plus tristes que l'encens.

Poem în O

*Acum când sîngele meu s-a preschimbât
în apă vino să te scalzi seara
în lumina astrelor pure pleoapele
mele vor rămîne închise pe veci*

*ca doi lotuși calmi și palizi
pe atît de negre pe atît de negre ape. O!*

Poème en ô

Maintenant que mon sang s'est changé en eau
viens t'y baigner le soir
sous la clarté des astres purs mes paupières
resteront fermées à jamais

comme deux nymphéas calmes et pâles
sur les si noires les si noires eaux. Ô !

Portret

*E noapte și inima ta se ridică
deasupra tuturor inimilor. În întuneric,
în somn, aura ta strălucește. Doar capul
ți se înclină pe piept și buzele*

se crispează în sine. Puțin.

Portrait

Il fait nuit et ton cœur s'élève
au-dessus de tous les cœurs. Dans le noir,
dans le sommeil, ton auréole brille. Seule
ta tête s'incline et tes lèvres

se crispent intérieurement. Un peu.

Viziunea lui Kiril: Omul

*Trist intră omul
pe-o poartă și umbra lui
pe altă poartă: în urma lor
ambele porți se închid.*

*Tu cine ești? îl întreb
pe cel din fața mea,
dar el nu-mi răspunde.
Dar el nu-mi răspunde...*

*...Și tu cine ești? îl întreb
pe cel din spatele meu,
dar el nu-mi răspunde,
nu-mi răspunde.*

*...O, fir de orez, fir de orez
înflorit prea târziu pe câmpul sălbatic!*

La vision de Cyrille : l'Homme

Tristement l'homme entre
par une porte et son ombre
par une autre porte : derrière eux
les deux portes se ferment.

Qui es-tu ? je demande
à celui qui est devant moi,
mais il ne répond pas.
Mais il ne répond pas. . .

. . . Et toi, qui es-tu ? je demande
à celui qui est derrière moi,
mais il ne répond pas,
ne répond pas.

. . . Ô brin de riz, ô brin de riz
fleuri trop tard sur le champ sauvage !

Celui care vine

*Trebuie să ai o inimă de piatră
ca să poți viețui pe pământ
și uneori e bine
să nu ai nici această piatră.*

*Dacă vezi o fereastră
luminată în noapte s-o spargi
și să spargi nu numai
fereastra, ci să faci țandări
și tot ce se află dincolo de ea.*

À celui qui vient

Pour pouvoir vivre ici-bas
il faut avoir un cœur de pierre
et même, parfois, cette pierre
mieux vaut en manquer.

Si dans la nuit tu vois
une fenêtre éclairée – brise-là !
et brise non seulement
la fenêtre, mais fais voler en éclats
tout ce qu'il y a derrière elle.

Peisaj cu lumînări aprinse-n vînt

*Cum se sprijină nourii negri de cer,
aşa se sprijină
sufletul meu
de umbra ta, Doamne!*

*La picioarele omului
au fost semămate
lacrimi de grîu,
lacrimi de orz
şi lacrimi de secară.*

*Picioarele trecătorilor
păşesc printre spicele înalte:
lumînări de ţărîină
pe care le înfioară asfinţitul!*

Paysage avec chandelles allumées dans le vent

Comme les nuages noirs s'appuient sur le ciel,
de même s'appuie
mon âme
sur ton ombre, Seigneur !

Aux pieds de l'homme
on a semé
des larmes de blé,
des larmes d'orge
et des larmes de seigle.

Les jambes des passants
marchent parmi les hauts épis :
chandelles d'argile
que le couchant fait frémir !

Strada

*Oamenii ridică din umeri:
la fel face vîntul,
la fel face iarba.*

*Se strecoară pe lîngă
mașinile parcate în stradă.
Trec pe lîngă reclamele stinse:
privesc manechinele
răsturnate în vitrine.
Se opresc la semafor
și ridică din umeri.*

*În urma lor, trecătorii
ridică din umeri și ei.*

La rue

Les gens haussent les épaules :
le vent fait de même,
l'herbe fait de même.

Ils se glissent à coté
des voitures parkées dans la rue.
Ils longent les réclames éteintes
et regardent les mannequins
renversés dans les vitrines.
Ils s'arrêtent au feu rouge
et haussent les épaules.

Derrière eux, les passants
haussent eux-aussi les épaules.

Peisaj nocturn

*Mîna uitată în ochiul Poetului
pictează un peisaj de grîu și maci.
Crini negri ca niște candelă aprinse
fumegă în mijlocul lanului: Taci, suflete, taci!*

*... Un înger cu ochelari fumurii
își va opri limuzina în grîu.
Manechinele vor părăsi Orașul
și vor veni să se scalde seara în rîu.*

*Umerii lor dezgoliți, picioarele lor albastre
vor alerga peste pajiști albastre și munți...
Peștii vor pluti pe străzi,
se vor zbate în uși...*

... O candelă de aur se ridică deasupra Orașului.

*Stau culcat în mijlocul lanului de grâu
cu o carte deschisă pe piept.
Fiecare spic e o lumânare aprinsă de vânt.
Îmi privesc tăcut mâinile
și mă întreb: Am fost, mai sînt?*

Paysage nocturne

La main oubliée dans les yeux du Poète
peint un paysage avec champ de blé et coquelicots.
Des lys noirs comme des bougies allumées
fument au milieu du champ : Tais-toi, mon âme, tais-toi !

... Un ange aux lunettes noires
arrêtera sa limousine dans le champ de blé.
Les mannequins quitteront La Ville
et viendront le soir se baigner dans la rivière.

Leurs épaules dénudées, leurs pieds bleus
courront à travers prés bleus et montagnes...
Les poissons flotteront dans les rues,
se débattront aux portes...

... Une bougie d'or au-dessus de la Ville.

Je suis couché au milieu du champ de blé
un livre ouvert sur ma poitrine.
Chaque épi est une chandelle allumée par le vent.
Je regarde en silence mes mains
et me demande : J'ai été ? Suis-je encore ?

Somn

*Noaptea îngerul ferestrelor
alunecă deasupra oraşului
cu o mie de suflete aninate de aripi
urlă aurul mugeşte bronzul:*

*N-am cunoscut străzile acestui oraş
n-am cunoscut primejdia
n-am cunoscut dezolarea*

*Rîul ca un braţ ascuns în mîneacă
sub pod: zarurile norocului
timpul mort alunecă peste ochi
timpul mort alunecă peste pietre*

*Copitele cailor se aud în galop
se scutură toamna de aur*

se scutură copacii de clopote

*Aripile cailor deschid uși
pătrund în sufletele celor nenăscuți încă:
n-am cunoscut străzile acestui oraș
n-am cunoscut primejdia de a fi
n-am cunoscut dragostea
n-am cunoscut dezolarea
n-am cunoscut moartea*

Sommeil

Nuitamment l'ange des fenêtres
glisse au-dessus de la ville
avec mille âmes accrochées à ses ailes
l'or hurle l'airain mugit :

Je n'ai pas connu les rues de cette ville
pas connu le danger
pas connu la désolation

La rivière sous le pont telle un bras caché
dans la manche : les dés de la chance
le temps mort glisse sur les yeux
le temps mort glisse sur les pierres

Les sabots des chevaux au galop
l'automne se dépouille de son or

les arbres se dépouillent de leurs cloches

Les ailes des chevaux ouvrent des portes
entrent dans les âmes des pas-encore-nés :
je n'ai pas connu les rues de cette ville
pas connu le danger d'être
pas connu l'amour
pas connu la désolation
pas connu la mort

Sfârșit de secol

*Firul de iarbă din Răsărit
se va ridica asupra firului de iarbă din Apus
și cel din Miazăzi
va veni cu oaste
asupra celui de la Miazănoapte.*

*Și veți vedea între un fir de iarbă și celălalt
un gard înalt de fier.
(În spatele lui vor sta de strajă
alte fire de iarbă.)*

*Păsări mari vor croncăni prin amurg
peste imensele turnuri
de beton și de sticlă,
purtînd în ghearele și-n pliscurile lor
flăcări și păpădii,
și ramuri înflorite de salcie!*

Fin de siècle

Le brin d'herbe de l'Orient
se dressera contre le brin d'herbe de l'Occident
et celui du Midi
conduira ses armées
contre celui du Septentrion.

Et entre un brin d'herbe et l'autre
vous verrez une haute grille en fer.
(Derrière elle d'autres brins d'herbe
monteront la garde.)

De grands oiseaux croasseront au couchant
au-dessus des immenses tours
en béton et en verre,
dans leurs becs et leurs serres portant
des flammes et des pissenlits,
et des rameaux fleuris d'osier !

Lege

*Cît timp un singur
fir de nisip
se va împotrivi
Deșertului*

*cît timp un singur
strop de apă
se va împotrivi Mării
Fiii lui Satan
vor stăpîni pămîntul.*

Loi

Tant qu'un seul
grain de sable
s'opposera
au Désert

tant qu'une seule
goutte d'eau
s'opposera à la Mer
les Fils de Satan
seront maîtres du monde.

Îngerul

*Un trabuc lung fumează Îngerul în fața ferestrei
pe care o ține deschisă pe piept.*

*Oricine îl poate zări la miezul nopții aici,
stînd ghemuit la măsuță, concentrat
asupra unor cărți de joc.*

*Un bărbat tînăr va veni dinspre Răsărit
cu ochii foarte verzi și haină albastră.
De pletele lui vor atîrna toate femeile brune
din acest Oraș,
ca niște bănuți de aramă.*

*Și un bărbat înalt, trecut de prima tinerețe,
va veni dinspre Miazănoapte,
cu ochii triști, încercănați de alcool,
înveșmîntat într-o mantie cenușie.*

*De gîtul lui se vor agăța toate femeile
cu ochii verzi din Oraș,
ca niște bănuți de aur.*

*În fața Îngerului vor veni
bărbatul tînăr și bărbatul bătrîn.
Bărbatul tînăr în costum de călărie;
în chip de călugăr, bărbatul bătrîn.*

*O săptămînă întreagă vor juca zaruri;
o lună întreagă, zi și noapte, cărți.
Își freacă mîinile Îngerul în fața ferestrei
aburite de frig:*

*Fum de țigară mult timp va stărui în încăpere,
scrum și mucuri, și sticle, pe jos.
Ei își vor pierde bănuții de aur și aramă.
El – aureola de paie
pe care a pierdut-o de mult.*

L'Ange

L'Ange fume un long cigare devant la fenêtre
qu'il tient ouverte sur sa poitrine
N'importe qui le peut voir ici à minuit,
penché sur la table basse, concentré
sur les cartes de jeu.

Un jeune homme viendra d'Orient
les yeux bien verts, de bleu vêtu.
Toutes les femmes brunes de la Ville s'accrocheront
à ses cheveux,
comme des petites pièces de cuivre.

Un homme grand, d'un certain âge,
viendra du Nord,
les yeux tristes, cernés par l'alcool,
vêtu d'une cape grise.

Toutes les femmes aux yeux verts
de cette Ville s'accrocheront à son cou,
comme des petites pièces d'or.

Le jeune homme et le vieux
viendront devant l'Ange.
Le jeune en tenue de cavalier ;
l'autre en bure monacale.

Ils joueront aux dés toute une semaine ;
tout un mois, jour et nuit, ils joueront aux cartes.
L'Ange frotte ses mains devant la fenêtre
que le froid a couverte de buée.

La fumée de cigare persistera longtemps dans la pièce,
cendres, mégots et bouteilles vides, par terre.
Ils perdront leurs pièces d'or et de cuivre.
Lui – l'auréole de pailles
qu'il a perdue depuis longtemps déjà.

Deasupra lucrurilor, Neantul

*Nu-mi veți vedea fața, căci fața mea
e mult prea-n fața voastră.*

*Binele și răul, partea și întregul,
lumina și întunericul
și acest drum nesfârșit
ce se sfârșește în toate.*

*Nu-mi veți vedea fața
și umbra nu-mi veți simți
căci umbra mea e permanent în umbra voastră:
binele și răul, partea și întregul,
lumina și întunericul
și acest drum nesfârșit*

ce se sfârșește în toate...

Au-dessus des choses, le néant

Vous ne verrez pas ma face, car elle
est par trop en face de vous.
Le bien et le mal, la partie et le tout,
la lumière et le noir
et ce chemin infini
qui finit en toutes choses.

Vous ne verrez pas ma face
ni ne sentirez mon ombre,
car mon ombre est toujours dans votre ombre :
le bien et le mal, la partie et le tout,
la lumière et le noir
et ce chemin infini

qui finit en toutes choses. . .

NICHITA DANILOV

Născut în 1952, la Rădăuți-Bucovina. Studiază științele economice, dar nu va profesa niciodată în acest domeniu. Membru al redacției revistei *Convorbiri literare*, ce apare la Iași începînd din 1867. Primul său volum de versuri, *Fîntîni carteziene* (1980), obține Premiul Uniunii Scriitorilor. Publică apoi *Cîmp negru* (1982), *Arlechini la marginea cîmpului* (1985), *Poezii* (1987), *Deasupra lucrurilor*, *Neantul* (1990), *Mirele orb* (1995). Are de asemeni încercări în proză, în care notația realistă și explorarea oniro-fantastică se împletesc într-o formulă originală și viguroasă, ca în *Urechea de cîrpă* (1993) sau *Nevasta lui Hans* (1996).

NICHITA DANILOV

Né en 1952, à Rădăuți-Bucovine (Roumanie). Étudie les sciences économiques, mais ne professera jamais dans ce domaine. Membre de la rédaction de *Convorbiri literare*, revue qui paraît à Iași depuis 1867. Son premier volume de vers, *Fontaines cartésiennes* (1980), obtient le Prix de l'Union des Écrivains. Publie ensuite *Champ noir* (1982), *Arlequins au bord du champ* (1985), *Poésies* (1987), *Au-dessus des choses, le Néant* (1990), *Le Marié aveugle* (1995). S'essaie également à la prose, où la notation réaliste et l'exploration oniro-fantastique s'entrelacent dans une formule originale et puissante, comme dans *L'Oreille de chiffon* (1993) ou *La Femme de Hans* (1996).

DE ACELAȘI AUTOR DU MÊME AUTEUR

Fîntîni carteziene Fontaines cartésiennes, Junimea (Jassy) 1980

Cîmp negru Champ noir, Cartea românească (Bucarest) 1982

Arlechini la marginea câmpului Arlequins au bord du champ, Cartea românească (Bucarest) 1985

Poezii Poésies, Junimea (Jassy) 1987

Deasupra lucrurilor, Neantul Au-dessus des choses, le Néant, Cartea românească (Bucarest) 1990

Mirele orb Le Nouveau marié aveugle, Junimea (Jassy) 1995

Apocalipsa de carton L'apocalypse en carton-pâte, Institutul European (Jassy) 1993

Urechea de cârpă L'Oreille de chiffon, BOEMA & BIG MAMA (Jassy) 1993

Nevasta lui Hans La Femme de Hans, Moldova (Jassy) 1996

Deasupra lucrurilor, Neantul Au-dessus des choses, le Néant [édition bilingue par E. Marcu], Axa (Botoșani) 1997

Suflete la second hand Âmes bon marché, Vinea (Bucarest) 2000

Umbră de aur, melancolia Ombre d'or, la mélancolie, Axa (Botoșani) 2000

DE ACELAȘI TRADUCĂTOR DU MÊME TRADUCTEUR

GEORGE BACOVIA *Poemă în oglindă* Poème dans le miroir [édition bilingue], Dacia (Cluj) 1988

MIHAI EMINESCU *Elegii și sonete* Elégies et sonnets [édition bilingue], Junimea (Jassy), 1994, 1997²

J.-K. HUYSMANS *Là-bas* Liturghia neagră, Dacia (Cluj), 1994

VASILE IGNA *Grădina oarbă* Le Jardin aveugle, Librairie bleue (Paris) 1995

NICOLAS BOUVIER *Chronique japonaise* Cronică japoneză, Humanitas (Bucarest) 1995

FRANÇOIS FURET *Le Passé d'une illusion* Trecutul unei iluzii [en collaboration], Humanitas (Bucarest) 1996

GEORGES BATAILLE *Mme Edwarda – Le Mort – L'Histoire de l'oeil* Madame Edwarda – Mortul – Istoria ochiului, Helicon (Timișoara) 1997

NICHITA DANILOV *Deasupra lucrurilor, Neantul* Au-dessus des choses, le Néant [édition bilingue], Axa (Botoșani) 1997

ALEXANDRA LAIGNEL-LAVASTINE *Philosophie et nationalisme – Le paradoxe Noïca* Filozofie și naționalism – Paradoxul Noica, Humanitas (Bucarest) 1998

VLAD ZOGRAFI *Pierre ou les taches solaires*, Unitext (UNITER) 1998

STÉPHANE COURTOIS *et al.* *Le Livre noir du communisme* Cartea neagră a comunismului [en collaboration], Humanitas (Bucarest) 1998

MICHEL TOURNIER *Le Coq de bruyère* Piticul roșu, Univers (Bucarest) 1999

MIHAI URSACHI *Cetatea Putreziciune* La Cité Pourriture, Axa (Botoșani) 2000

ANDREI MAKINE *Du temps du fleuve Amour* Pe vremea fluviului Amur, Humanitas (Bucarest) 2001

ALAIN BOSQUET *Entretiens avec Salvador Dali* Convorbiri cu Salvador Dali, Humanitas (Bucarest) 2001

MICHEL HOUELLEBECQ *Les particules élémentaires* Particulele elementare, Nemira (Bucarest) 2001

Seria EMIL CIORAN (Humanitas)
Série E. M. CIORAN (Humanitas)

La Tentation d'exister Ispita de a exista, 1992, 1997²

Histoire et utopie Istorie și utopie, 1992, 1997²

Exercices d'admiration Exerciții de admirație, 1993, 1997²

Aveux et anathèmes Mărturisiri și anateme, 1994, 1997²

Le Mauvais démiurge Demiurgul cel rău, 1995

Cahiers I-III Caiete I-III [en collaboration], 1999, 1999, 2000

Le Cahier de Talamanca Caietul de la Talamanca, 2001

Cuprins – Table

Neantul	5
Le néant	7
Alb	9
Blanc	10
Visătorul	11
Le rêveur	13
Chipul	15
Le visage	16
Cîmp de cenușă	17
Champ de cendre	19
Finita la commedia	21
Finita la commedia	25
Rondul de noapte	29
La ronde de nuit	30
Stradă	31
Rue	33
Copil	35
Enfant	36

Ghilotina	37
La guillotine	41
Amurgul orașelor	45
Le crépuscule des villes	47
Cain	49
Caîn	52
Poemul lacrimilor	55
Le poème des larmes	56
Abel	57
Abel	60
Apele sufletului	63
Les eaux de l'âme	64
Medalion (xy)	65
Médaille (xy)	66
Arlechini la marginea câmpului	67
Arlequins au bord du champ	69
Peisaj cu mâini și aripi	71
Paysage avec mains et ailes	72
Arlechini la marginea câmpului	73
Arlequins au bord du champ	74
Peisaj cu un zid complet alb	75
Paysage avec un mur tout blanc	76
Peisaj cu un copil foarte mic și un om mare	77
Paysage avec un enfant tout petit et un homme grand	79
Utenie	81
L'angélus du matin	82
Immanuel Kant	83
Immanuel Kant	84
Din timp în timp	85

De temps en temps	87
Vecinică noapte	89
Nuit éternelle	90
Baia de aburi	91
Le bain turc	93
Iluminare	95
Illumination	96
Cîinele melancoliei	97
Le chien de la mélancolie	98
Nouă variațiuni pentru orgă	99
Neuf variations pour orgue	100
KIRIL	101
CYRILLE	103
FERAPONT	105
FÉRAPONT	107
LAZĂR	109
LAZARE	110
DANIEL	111
DANIEL	112
CELĂLALT KIRIL	114
L'AUTRE CYRILLE	115
ATICHIN	116
ATICHINE	118
CELĂLALT FERAPONT	120
L'AUTRE FÉRAPONT	122
CELĂLALT LAZĂR	123
L'AUTRE LAZARE	125
COBORÎREA LUI DANIEL	127
LA DESCENTE DE DANIEL	129

Peregrinare	131
Pérégrination	133
Lied (I)	135
Lied (I)	136
Lied (V)	137
Lied (V)	138
Umbră de aur, melancolia	139
Ombre d'or la mélancolie	141
Poem în O	143
Poème en ô	144
Portret	145
Portrait	146
Viziunea lui Kiril: Omul	147
La vision de Cyrille : l'Homme	148
Celui care vine	149
À celui qui vient	150
Peisaj cu lumînări aprinse-n vînt	151
Paysage avec chandelles allumées dans le vent	152
Strada	153
La rue	154
Peisaj nocturn	155
Paysage nocturne	157
Somn	159
Sommeil	161
Sfirșit de secol	163
Fin de siècle	164
Lege	165
Loi	166
Îngerul	167

L'Ange	169
Deasupra lucrurilor, Neantul	171
Au-dessus des choses, le néant	172
<i>Nichita Danilov</i>	173

